

Luovuutta. Tietoa.

Löydä oma polkusi

Oletko pohtimassa itsellesi sopivinta alaa tai tutkinto-ohjelmaa? Tästä oppaasta löydät neuvoja ja tehtäviä pohdintojesi tueksi!

Minne minun tieni vie?

Oman alan valinta kannattaa aloittaa tekemällä alkukartoitus, jossa selvität ominaispiirteesi, vahvuutesi ja kiinnostuksen kohteesi. Samalla kannattaa selvittää, mitä kouluttautumismahdollisuuksia on olemassa. Sen jälkeen voit syventyä pohtimaan tulevaisuuden ammattialaasi ja millainen ammatillainen sinusta tulee.

Kaikenlainen pohdinta on hyödyksi ja vie sinua vaihtoehtojen kartoituksessa eteenpäin. Jos et tiedä, mihin hakisit, älä välttele pohdintaa vaan jatka asian aktiivista työstämistä tekemällä erilaisia listoja, juttelemalla kavereiden ja sukulaisten kanssa ja keräämällä vinkkejä ja omia ajatuksiasi, jotta saat ajatukset selkeämmiksi ja rajattua vaihtoehtoja kiinnostaviin, ei missään tapauksessa minulle sopiviin ja ehkä minulle sopiviin. Asioilla on tapana järjestyä!

Muistathan, että myös se, että tiedät mitä et halua, on hyvä ja tarpeellinen tieto! Tämä vie pohdintaasi eteenpäin, sillä voit näin sulkea pois sellaiset vaihtoehtot, joista tiedät, että niitä et ainakaan halua.

**Creativity is
intelligence
having fun.**

Mikä minussa on ainutlaatuista?

Ensimmäisenä voit pohtia sitä, mikä sinulle on ominaista ja aidointa sinua. Voit suunnata ajatuksiasi kouluaineisiin, mutta myös laajemmin harrastuksiisi ja omiin ominaisuuksiisi. Mieti luovasti, mihin kaikkeen oma taustasi voi soveltua.

Harrastuksestakin voi tulla ammatti tavalla tai toisella. Kuluuko aikasi videopelien parissa? Tai tuleeko netissä usein vastaan sivuja tai palveluita, jotka haluaisit korjata? Tietojenkäsittelyn tradenomin tai tietotekniikan insinöörin tutkinnot voisivat olla juuri sinua varten! Urallasi voit päästä syventymään sovelluskehittämiseen, älykkäisiin chat-robotteihin, cyberturvallisuuteen tai tietoverkkojen hallintaan.

Myös urheiluharrastus voi johtaa moneen eri uraan esimerkiksi valmentajana, liikunnanohjaajana, fysioterapeuttina, nuori-ohjaajana, urheilukaupan myyjänä tai vaikkapa urheilumarkkinoinnin tradenomina!

Kiinnitä myös huomiota asioihin, joita teet normaalissa arjessasi – huomaatko esimerkiksi, että katsot tai luet usein tietyn tyyppisiä lehtiä, tv-ohjelmia tai somesisältöjä? Muistatko, mistä olit kiinnostunut lapsena? Näistä voi löytyä yhteinen teema, joka auttaa sinua huomaamaan ominaispiirteesi.

Tehtävä: Millaisia ominaisuuksia minussa on?

Tehtävän tavoitteena on kartoittaa ominaisuuksiasi kirjaamalla niitä alla oleviin yhdeksään laatikkoon. Kirjaamalla asioita itsestäsi taulukkoon huomaat helpommin, millainen olet ja miten paljon kaikkea hyvää sinussa onkaan.

1. Näistä ominaisuuksista pidän itsessäni	2. Näissä asioissa haluaisin kehittyä	3. Näistä ominaisuuksista saan usein hyvää palautetta
4. Nämä ominaisuudet ovat aidointa minua	5. Näistä asioista innostun	6. Näitä ominaisuuksia haluan kehittää tulevaisuudessa
7. Nämä ominaisuudet auttavat minua tulevaisuuteni rakentamisessa	8. Nämä ominaisuudet ovat yllättäneet itsenikin	9. Tämä ominaisuus kulkee aina mukani

Missä olen hyvä?

Kun olet jo miettinyt ominaispiirteitäsi ja kiinnostuksesi kohteita, jatka pohdintaa eteenpäin miettimällä, millä aloilla ja missä työtehtävissä näistä on hyötyä. Sinun ei tarvitse olla valmis ja paras, vaan sinulla on halua kehittyä juuri näissä ominaisuuksissa. Opinnoissa voit kehittää omaa ainutlaatuisuuttasi ammatilliseksi osaamiseksi.

Esimerkiksi jos tunnistat olevasi tarkka ja täsmällinen, voisivatko taloushallinnon tradenomiopinnot tai insinööriopinnot olla sinua varten? Jos olet ihmisläheinen ja haluat auttaa ja tukea muita, alasi voisi löytyä vaikkapa kuntoutuksen ohjauksen, matkailun restonomiopintojen tai agrologiopintojen parista. Voisiko sinusta tulla matkailuneuvoja tai ympäristösihteeri?

Tehtävä: Millaisia vahvuuksia minulla on?

Tehtävän tavoitteena on löytää alla olevasta listasta vahvuuksia, joita koet itselläsi olevan. Ympyröi yhdellä värillä vahvuudet, joita jo tunnistat itsessäsi. Tämän jälkeen voit valita eri värin ja ympyröidä vahvuuksia, joita haluaisit itsellesi.

MUITA ARVOSTAVA	REHELLINEN	SOSIAALISESTI ÄLYKÄS
HUOLELLINEN	SITOUTUNUT	KANNUSTAVA
JÄRJESTELMÄLLINEN	HUOLEHTIVAINEN	NOPEA
TARKKA	RYHMÄTYÖTAITOINEN	KÄYTÄNNÖLLINEN
TUNNOLLINEN	IDEARIKAS	ESTEETTINEN
OIKEUDENMUKAINEN	POSITIIVINEN	SINNIKÄS
RATKAISUKESKEINEN	HAUSKA	TAVOITTEELLINEN
LUOVA	ROHKEA	RAUHALLINEN
SYVÄLLINEN	SANAVALMIS	KÄRSIVÄLLINEN
HERKKÄ	PERIKSIANTAMATON	KIELITAITOINEN
AITO	JOHTAJA	SUVAITSEVAINEN
TAITEELLINEN	JOUSTAVA	PUHELIAS
MATEMAATTINEN	HARKITSEVA	KUUNTELEVA
OIVALTAVA	PÄÄTTÄVÄINEN	MUSIKAALINEN
AVARAKATSEINEN	KOHTELIAS	INNOKAS
OPPIMISHALUINEN	AVULIAS	HOIVAAVA
ITSENÄINEN	YSTÄVÄLLINEN	LÄSNÄOLEVA
LUOTETTAVA	EMPAATTINEN	TEHOKAS

Minkälainen ammattilainen olen?

Ei ole yhtä ainoaa ja oikeaa tapaa olla ammattilainen. Osassa töistä pitää olla joka päivä työpaikalla ja toimia ryhmässä, ja toisissa työtehtävissä työt voi tehdä itsenäisesti kotoa käsin ja olla yhteydessä työkaivereihin etänä. Myös työajat voivat olla kovin erilaisia erilaisissa töissä. Esimerkiksi opettajana olet koululla pääsääntöisesti lukujärjestyksen mukaan, mutta sairaanhoitajana olet vuorotyössä, jossa työaikasi vaihtelevat viikottain. Yrittäjänä puolestaan voit vaikuttaa eniten omiin työaikoihisi. Näitä seikkoja kannattaa pohtia jo koulutusta valitessa.

Monesti samaa työtehtävää hoitavat myös hyvin erilaisen koulutuksen käyneet henkilöt. Osassa työtehtäviä on tiukka vaatimus soveltuvasta koulutuksesta, kuten sairaanhoitajilla ja kättilöillä. Sen sijaan hallinnollisiin työtehtäviin, esihenkilöiden tai asiantuntijoiden tehtäviin voit päästä monilla eri opintotaustoilla ja työkokemuksilla.

Tehtävä: Minä tulevaisuuden ammattilaisena

Tehtävän tavoitteena on jäsentää tämänhetkisiä ajatuksia aiheesta ”Minä tulevaisuuden ammattilaisena”. Voit tehdä tehtävän ajatuskarttana, listana, tarinana tai piirtämällä. Valitse tapa, joka tuntuu luontevimmalta itsellesi ja antaa sinulle mahdollisuuden ajatella mahdollisimman laajasti ja vapaasti.

Voit yrittää vastata esimerkiksi seuraaviin kysymyksiin:

- Missä olen erityisen hyvä juuri nyt?
- Mitkä ovat vahvuuteni elämäni eri alueilla?
- Millainen tulevaisuuden työntekijä tai yrittäjä haluaisin olla?
- Millaista työtä tekisin?
- Työskentelisinkö yksin vai tiimissä?
- Mistä työssäni nauttisin?
- Millaisia asioita haluaisin oppia?
- Mitä asioita pelkään tai mitkä seikat mietityttävät tulevaisuuden työssäni/opinnoissani?

Mitä haluan tehdä?

Kun olet pohtinut ominaisuuksiasi, kiinnostuksen kohteitasi, vahvuuksiasi ja omaa ammattilaisuuttasi, voit yhdistää nämä ajatukset hahmotelmaksi tulevaisuuden unelmatyöstäsi.

Ota huomioon vahvuutesi ja kiinnostuksen kohteidesi mukaiset suuntaviivat, jotka näyttävät mihin voisit tulevaisuudessasi edetä. Ota huomioon myös tietyt reunaehdot, joista et ole valmis joustamaan.

Keskity siihen, mitä itse haluat tehdä ja mikä oma kokemuksesi asioista on. Olet itse oman elämäsi paras asiantuntija, joten kulje rohkeasti kohti omaa unelmaasi.

**Älä seuraa jälkiä,
tee niitä.**

Tehtävä: Tulevaisuuden työni

Piirrä veturi ja sen perään vaunuja. Kirjaa jokaiseen vaunuun yksi sana tai idea siitä, millainen unelmatyösi tulevaisuudessa olisi. Kirjaa tärkein asia ensimmäiseen vaunuun ja viimeiseen vähiten tärkeä asia. Kun juna on valmis, piirrä junan viereen kiviä, joihin merkitset ominaisuuksia ja asioita, joita et halua tulevaisuuden työsi sisältävän. Pohdi myös, ovatko kivet aitoja esteitä, vai onko sinulla vain mielikuva, ettet pysty johonkin? Näin saat käsityksen siitä, millainen unelmiesi työ voisi tulevaisuudessa olla.

Miten pääsen unelmieni koulutukseen?

Kun olet löytänyt sinulle sopivan koulutuksen, on aika tehdä hakusuunnitelma! Apuna voit käyttää erilaisia muistilistoja, joihin kannattaa merkitä ylös, mitä sinun tulee tehdä hakuprosessin eri vaiheissa ja mihin mennessä.

Alavalinta ei ole lopullinen eikä se määritä loppuelämää. Jos opintojen aikana huomaat, että tutkinto-ohjelma ei ole sinulle paras mahdollinen valinta, voit ehkä hakea siirtohaussa opiskelemaan toiseen tutkinto-ohjelmaan samassa tai toisessa korkeakoulussa. Voit myös tietyin ehdoin hakea tutkinto-ohjelman vaihtoa Jamkin sisällä, jos tutkintonimikkeesi ei vaihdu. Mahdollisuutenasi on myös hakea uudelleen yhteishaussa tai aloittaa avoimen ammattikorkeakoulun opinnot ja tähdätä avoimen väylän hakuun.

Päivä- vai monimuotototeutus?

Päivätoteutuksissa osallistut arkipäivinä lähiopetukseen ja tapaat opiskelijakavereita kampuksilla. Opintoihisi sisältyy myös ryhmätöitä, verkko-opintoja, itsenäistä lukeamista, tiedon etsintää ja tehtävien tekemistä. Tärkeässä osassa ovat myös harjoittelut työelämässä, erilaiset työelämäprojektit ja oppinnytöiden tekeminen.

Monimuotototeutuksissa opiskelet verkko-painotteisesti ja monesti opiskelu jaksottuu lähi- ja etäjaksoihin sekä harjoitteluihin. Etäopiskelu ei kuitenkaan ole yksinäistä puurtamista vaan saat tukea niin opettajilta, opiskelukavereilta kuin tukipalveluilta. Monimuoto-opiskelu vaatii kuitenkin päiväopintoja enemmän omaa aikatauluttamista ja itseohjautuvuutta.

Työmäärä molemmissa opiskelutavoissa on sama, joten monimuotototeutusta ei kannata valita sen vuoksi, että opinnoista selviäisi pienemmällä vaivalla. Tarkemmat kuvaukset tutkinto-ohjelman toteutustavoista saat tutkinto-ohjelman nettisivuilta tai tutkinto-ohjelman yhteyshenkilöltä.

Paranna mahdollisuksiasi tulla valituksi

Voit korottaa YO-todistuksesi tai ammatillisenn tutkintosi arvosanojasi todistusvalintaan.

Voit kerrata AMK-valintakokeen eri osioiden asioita ammattikorkeakouluun.fi-sivulta löytyvien mallikysymysten avulla.

Voit vertailla eri hakujen alimpia valittujen pistemääriä omiin todistuspisteisiisi ja kertoittaa näin mahdollisuksiasi tulla valituksi todistusvalinnassa. Voit tutustua myös englanninkielisten hakujen tilastoihin.

Tutustu myös avoimen ammattikorkeakoulun opintoihimme yhteishaun vaihtoehtona! Avoimessa suoritat samoja opintoja kuin tutkintokoulutuksessa. Pääset myös tutustumaan itseäsi kiinnostavan alan opintoihin ja kehität opiskelutaitojasi. Jos suoritat riittävän määrän opintoja, voit hakea avoimen väylähaussa, jossa voit tulla valituksi ilman valintakoetta!

Autamme polkusi löytämisessä!

Me hakijapalveluissa olemme tukenasi alavalintaan, tutkinto-ohjelman valintaan sekä eri hakeutumisvaihtoehtojen valintaan liittyvissä kysymyksissä.

Toimimme viranomaisvastuulla, mikä tarkoittaa, että lähtökohtamme on aina tasa-arvoinen ja huomioimme yksilöllisen tilanteesi ja tavoitteesi omannäköisellä opiskelupolullasi. Meihin voi ottaa yhteyttä hyvin matalalla kynnyksellä!

Lisätietoa

Hakeminen Jamkiin:

[jamk.fi/hae-opiskelemaan/
hakeminen-jamkiin](https://jamk.fi/hae-opiskelemaan/hakeminen-jamkiin)

Usein kysytyt kysymykset:

[jamk.fi/hae-opiskelemaan/
hakeminen-jamkiin/usein-kysytyt-kysymykset](https://jamk.fi/hae-opiskelemaan/hakeminen-jamkiin/usein-kysytyt-kysymykset)

Ota yhteyttä

Lähetä sähköpostia: hakijapalvelut@jamk.fi

Soita: p. 040 556 0409

Tule käymään:

Keskiviikkoisin Rajakadulla (B1-bulevardi) klo 10-14

Varaa etäohjausaika:

[jamk.fi/hae-opiskelemaan/
hakijapalveluiden-yhteystiedot](https://jamk.fi/hae-opiskelemaan/hakijapalveluiden-yhteystiedot)

